

INTRODUCCIÓ BIOGRÀFICA A UNA TAULA RODONA

RESUM

Notes introductòries a la taula rodona sobre el Penedès en l'obra de diversos escriptors d'aquestes contrades. Les notes biogràfiques fan referència als autors els textos dels quals es publiquen a continuació.

ABSTRACT

Introductory notes to the round table on the subject of Penedès found in the work of several writers from this region. Biographical notes refer to the authors whose texts are published below.

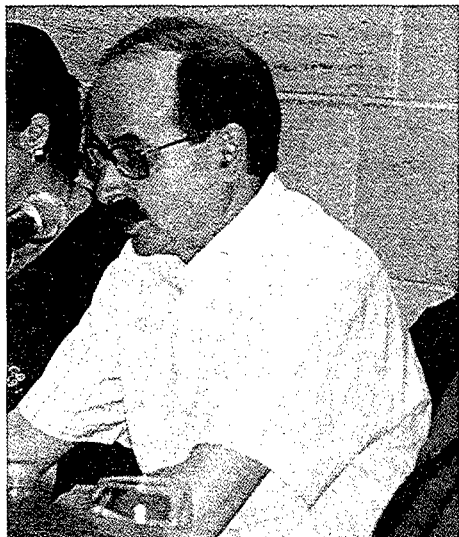
Com a membre de la secció literària de l'IEP se m'ha encarregat de moderar la taula rodona que obre aquesta "I Trobada d'Escriptors Penedesencs" i de fer una breu presentació dels autors que hi parlaran. De ben segur que no cal presentació de cap dels presents, i molt menys aquí, però ja que el protocol ho vol així, us faré cinc cèntims d'euro d'aquests quatre autors, en l'obra dels quals el Penedès ha tingut un pes específic, des de diversos vessants i des d'intensitats i sensibilitats també ben diverses.

XAVIER HERNÁNDEZ I VENTOSA és un vilafranquí nascut l'any 1945 que ha dedicat bona part de la seva vida a l'ensenyament (actualment és professor a l'IES Eugeni d'Ors de Vilafranca) i que un bon dia va decidir de canalitzar la seva passió per la llengua i la literatura cap a la producció literària per a infants i joves. La primera mostra d'aquesta nova faceta ens la va proporcionar l'any 1989 amb *El segrest de la Xufles*, una aventura infantil d'allò més mediterrània i penedesenca que encara avui dia és la delícia de molts infants. Després va continuar amb textos més juvenils i experimentadors, com *El noi de massa lluny* (1993), *La nit que van plorar per mi* (1996) (una obra lloada, entre altres, per Joan Solà, que l'ha utilitzada i tot a la seva *Gramàtica del català contemporani*), *Com la terra vol la pluja* (2000) i *La casa adormida* (2002); al costat de contes que m'atreviria a qualificar de divertiment, adreçats als més petits, però que esdevenen una lectura amena i valorada pels adults a causa de la seva elaboració, de la seva fantasia, de la seva riquesa lingüística... En són exemples *La Llumdemaig i l'Arc de Sant Martí* (2000), *L'Arnau i el volcà* (2001), *Els vents, que els tanquin!* (2002) i *Si la Paula s'enfada, el riure se li escapa* (2002).

VINYET PANYELLA és una sitgetana de soca-rel, llicenciada en biblioteconomia i en filologia catalana, molt coneguda en els mitjans culturals del nostre país, tant per la seva producció literària com per les seves activitats professionals. Va dirigir l'Arxiu Històric de Sitges, va ser cap de documentació de la Biblioteca i Arxiu del Parlament de Catalunya i gerent de la Biblioteca de Catalunya, entitat que actualment dirigeix. A més a més, també s'ha dedicat a la política, sobretot en el vessant cultural, i durant la V legislatura ha estat diputada al Parlament de Catalunya. La seva obra literària és d'allò més abundant i la podem dividir en dos grans blocs: l'obra d'eru-

Anna Ruiz.

Pere Martí.

dició, que l'ha convertida en estudiosa i especialista de personalitats com Santiago Rusiñol, Josep Vicent Foix o Josep Carbonell i Gener, i que ha estat guardonada amb diversos premis (Gaziel, Ferran Soldevila...); i l'obra de creació literària, que l'ha convertida en una poetessa reconeguda i també guardonada, autora d'obres com *Memorial de platges* (1993), *Les ales del vuit* (1997), *Jardí d'ambre* (1998), *Miralls de marbre* (2000), *Quintet de l'Havana: un homenatge a Alejo Carpentier* (2001) i *París-Viena* (2002).

ORIOL PI DE CABANYES I ALMIRALL va néixer a Vilanova i la Geltrú l'any 1950. Llicenciat en filologia hispànica, de ben jove es va donar a conèixer amb una obra de referència de la generació dels setanta: *Oferiu flors als rebels que fracassaren* (1973), premi Prudenci Bertrana de l'any 1972 i premi de la Crítica Serra d'Or del 1974. La van seguir un parell de novel·les més, *També les formigues*, *Dylan, algun dia ploraran de solitud* (1975) i *Esquinçalls d'una bandera* (1977) i un volum de narracions curtes, *Novenari d'ànimes* (1978). També de la dècada dels setanta arrenca la seva producció assagística, que a partir de la dècada dels vuitanta es refermarà i esdevindrà el seu mitjà habitual d'expressió literària, tant pel que fa al vessant d'estudis de la literatura (recordem el mític *La generació literària dels 70*, que va fer conjuntament amb Guillem-Jordi Graells, i els seus estudis sobre la Renaixença) com al vessant de prosista d'obres de no ficció, com el llibre de viatges *Pel bell nord glaçat* (1995), els assaigs sobre personalitats com Antoni Gaudí o Alexandre de Cabanyes (2002 i 2000, respectivament), o el politicocultural, a l'obra *Repensar Catalunya* (1989). Encara hauríem de citar, per tancar aquest apartat d'escriptor, la trilogia de llibres-regal que va dedicar als castells i a les cases modernistes i senyorials de Catalunya. No podem acabar aquest repàs ràpid i una mica esbiaixat a l'obra d'Oriol Pi de Cabanyes sense fer referència a la seva activitat professional, centrada des de fa una bona colla d'anys en la gestió cultural: director del Museu-Biblioteca Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú, director de Relacions Culturals de la Generalitat, director de la Institució de les Lletres Catalanes, director del Gabinet del Conseller de Cultura i, actualment, director del COPEC (Consorci Català de Promoció Exterior de la Cultura).

TERESA COSTA GRAMUNT és una barcelonina nascuda l'any 1951, vilanovina d'adopció des de fa una bona colla d'anys. És una dona d'una basta formació humanística (psicòloga, grafòloga, dissenyadora, experta en cultures orientals...). Potser van ser les ànsies de coneixement i la necessitat d'una formació sòlida i global que van fer que, a diferència del seu company de taula, i marit, l'Oriol Pi de Cabanyes, la Teresa no comencés a escriure fins al final de la dècada dels vuitanta, i a publicar a la dècada dels noranta. A partir de la seva primera obra, *El vel d'Harmonia* (1991), un conjunt de narracions breus que va rebre el premi Don-na 1990, no ha parat de publicar tant altres títols de narrativa breu (*L'àngel incorruptible* -1997-, *La crisàlide* -2002-, simplement titulada *Jo he superat l'anorèxia*), com un reguitzell de títols de poesia: *Llibre d'Unai* (1994), *La porta índia* (1997), *Treball de camp* (1999), *Addicte a la bellesa* (2000), *El cantor sense llengua* (2000), *Noviluni a Washington* (2001) i *Temps, espai* (2001). I encara hi hem d'afegir uns quants títols de prosa de no ficció com el *Llibre de l'amic* (2002) o les *Estampes de Cuba* (2001), un conjunt de proses poètiques que ens acosten a la gent i a les cultures de l'illa caribeny. No volem acabar aquest repàs sense fer referència a la seva faceta de traductora (d'Eugeni d'Ors i de Víctor Balaguer, per exemple) i a la d'especialista en ex-libris, que ara com ara s'ha fet palesa al llibre *Ex-libris al·legòrics a les 41 comarques de Catalunya*. Per acabar, i abans de donar la paraula ja als autors que he presentat, permeteu-me de llegir un dels poemes de la Teresa, publicat precisament per l'entitat que ens aixopluga, l'IEP, pertanyent al volum *El cantor sense llengua* (2000), que, em sembla, una bona mostra d'aquesta presència del Penedès en la seva obra:

XI

L'alba ens conta el seu somni:

la bellesa que dorm

a la falda de la naturalesa.

Sols,

prop de la mar glauca,

ens sentim avançar com els pins

que s'allunyen del bosc

buscant en la platja

un nou horitzó...

De cop

apareix una fabulosa riquesa:

la brasa magenta de la tarda

que ens il·lumina els cors.